

שאלה מספר X (5 נקודות):

חברה א' (להלן: "החברה"), הנפיקה בתחילת שנת 2018 את שלושת המכשירים הפיננסיים הבאים:

1. ביום 1 בינואר 2018, נטלה החברה הלוואה מהבנק לתקופה של 3 שנים. ההלוואה נושאת ריבית שנתית בשיעור של 4% המשולמת בתום כל שנה. קרן ההלוואה תיפרע בסכום אחד בתום 3 שנים ממועד לקיחת ההלוואה. ההלוואה שימשה למימון רכישת נדל"ן מניב אשר שועבד לבנק. בהתאם לתנאי ההלוואה, לבנק אין זכות חזרה לחברה, כלומר, אם החברה לא תפרע את תשלומי הקרן או הריבית, הבנק יוכל להיפרע רק מנכס הנדל"ן (הלוואת non-recourse).
2. ביום 2 בינואר 2018, הנפיקה חברה א' 10,000 ש"ח ע.נ. מניות בכורה לבעלי מניותיה בתמורה לערך הנקוב. בהתאם להסכם הנפקת מניות הבכורה, לאחר שנה ממועד הנפקתן לחברה קיימת אפשרות לפרוע את מניות הבכורה במזומן או להמירן ל-5,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב של החברה. ככל שרלוונטי, שיעור הריבית השנתית להיוון של החברה הינו 5%.
3. ביום 3 בינואר 2018, הנפיקה החברה 10,000 אופציות רכש (call) הניתנות למימוש ל-1,000 מניות רגילות של החברה בנות 1 ש"ח ע.נ. ביום 31 בדצמבר 2018 וזאת תמורת תוספת מימוש מדורגת אשר תיקבע באופן הבא:
 - א. ככל שמכירות החברה בסוף השנה יעלו על 2 מליון ש"ח, תוספת המימוש תעמוד על 10 ש"ח.
 - ב. ככל שמכירות החברה בסוף השנה יעלו על 5 מליון ש"ח, תוספת המימוש תעמוד על 12 ש"ח.
 - ג. ככל שמכירות החברה בסוף השנה יעלו על 10 מליון ש"ח, תוספת המימוש תעמוד על 15 ש"ח.

נדרש:

ביחס למכשירים המופיעים בשאלה, אנא קבע האם, בהתאם להוראות IAS 32, יסווגו המכשירים כהתחייבות או כהון (בסס/י את קביעתך)? (אין לחרוג ממגבלת השורות)

פתרון :

מכשיר מספר 1 – הלוואה מהבנק

סיווג : מכשיר התחייבותי

הסבר : מכשיר פיננסי עשוי ליצור מחויבות עקיפה למסירת מזומן באמצעות תנאיו ולהוביל לסיווגו כהתחייבות פיננסית. בהתאם לסעיף 20(א) ל-32 IAS: "מכשיר פיננסי עשוי לכלול מחויבות לא פיננסית שיש לסלקה אם, ורק אם, הישות כשלה בביצוע חלוקות או בפדיון המכשיר. אם הישות יכולה להימנע ממסירת מזומן או נכס פיננסי אחר רק על ידי סילוק המחויבות הלא פיננסית, המכשיר הפיננסי הוא התחייבות פיננסית." במקרה דלעיל חברה א' יכולה, במקרה של אי-פרעון קרן או ריבית, להימנע ממסירת מזומן רק על ידי סילוק המחויבות הלא פיננסית (מסירת הנדל"ן המניב), מכיוון שלבנק אין זכות חזרה לישות הלווה. על כן, ובהתאם לסעיף המוזכר, המכשיר יסווג כהתחייבות פיננסית.

מכשיר מספר 2 – מניות בכורה

סיווג : מכשיר הוני

הסבר : בהתאם לסעיף 26 ל-32 IAS, "כאשר מכשיר פיננסי נגזר נותן בידי אחד הצדדים את הבחירה באשר לאופן הסילוק, זהו נכס פיננסי או התחייבות פיננסית, אלא אם התוצאה של כל אחת מחלופות הסילוק היא שהמכשיר הוא מכשיר הוני". מאחר ובמקרה דלעיל קיימת בחירה באשר לאופן הסילוק לגבי מניות בכורה, אשר אינן עומדות בתנאים של מכשיר פיננסי נגזר, סעיף זה לא חל. על כן, היות וחברה א' יכולה להימנע ממסירת המזומן על ידי הנפקת מספר **קבוע** של מניות, נאמר כי מניות הבכורה מהוות מכשיר הוני.

מכשיר מספר 3 – אופציות רכש עם תוספת מימוש מדורגת

סיווג : מכשיר התחייבותי

הסבר : אופציות בעלות תוספת מימוש מדורגת בסכומים קבועים וידועים מראש נחשבות כמקיימות את הגדרת fix4fix ולכן תסווגנה כמכשיר הוני וזאת מאחר ובמועד הנפקתן ניתן לדעת מראש מה תהיה תוספת המימוש של האופציות בכל נקודת זמן. עם זאת, לא ניתן לאמר כי במקרה דלעיל תוספת המימוש הינה קבועה וידועה מראש במועד הנפקת האופציות, שכן תלויה ביעדי ביצוע בלתי ניתנים לחיזוי (רף מכירות). משכך, האופציות תסווגנה כמכשיר התחייבותי.